

visse Timer hver Dag, indtil det har fyldt sit 14de Aar; skulle overgive det til al den Tvang, Skolen maatte behage at paasføre det. (Frølund: Ret.) Jo det er virkelig Tilfældet, at Børnet skal være underkastet en overordentlig Tvang i Skolen, ifølge Reglerne for indbyrdes Undervisning. Al den unaturlige Tvang er Forældrene forhadte, fordi de føle, det er deres naturlige Ret at disponere over deres egne Børn paa den, efter deres egen Overvisning, hensigtsmæssigste Maade, at som de selv have opfødt og opdraget deres Børn, saa er deres souveraine Magt over dem ubestridelig. Men Staten har hidtil bestridt Forældrene denne Myndighed og just derved forvoldt den laveststaaende Deel af Familiefadrene en stor og ubillig Skat, idet sidstnævnte ere blevene tvungne til at holde deres Børn i Skolen, ogsaa da, naar Forretninger i Hjemmet krævede Børnens Nærværelse, til hvilke Forretningers Fulbyrdelse Forældrene have maattet pynt betale Fremmede. Det nytter ikke, at et Barn kommer og beretter til Læreren: „Jeg kan ikke komme i Skolen idag; thi jeg skal passe Kreaturerne!“ eller: „Jeg skal idag passe min lille Søster.“ Skulde Læreren erkjende disse Grunde for lovlige, saa vilde han snart blive underrettet om, at alle Skolebørnene havde lovlig Grund til Udeblivelse; men, hvis da Skolen i den travle Sommertid blev slet ikke besøgt, saa vilde vedkommende Foresatte give Læreren Skylden for Børnens Forsømmelser. Han skriver desaaarsag i Journalen i saadanne Tilfælde: „udebleven uden gyldig Grund.“ Dette foraaarsager, at vedkommende Forældre blive idømte en Mulct og at denne fremkalder disses Uvillie mod Læreren. Det var derfor meget onfskeligt, hvis den ærede Forslagsstiller havde vovet at bryde med For tiden saaledes, at han havde stillet Forslag til, „at al Skoletvang for Fremtiden skulde ophøre.“

Vil man overhovedet beholde en Skoletvang, det vil sige: en vis Sikkerhed fra Statens Side for, at de enkelte Børn erholde fornøden Undervisning, da kunde man reservere denne saaledes: „Enhver, der attraaer at opnaae nogenformelst borgerlig Rettighed i Staten, maa documentere Vidnesbyrd fra Skolecommissionen for, at han er i Besiddelse af det Minimum

af Kundskab, Staten kræver, enhver Borger skal have.“ Men det kunde være Staten ligegyldigt, om Vedkommende søge disse Kundskaber i Skolen, efter foreskrevne Regler, eller andensteds og paa anden Maade. Man har sagt, at hvis dette Princip gjordes gjældende, saa vilde Landet blive belempret med en raa og aldeles uvidende Mængde, som vilde være uskikket til alt Nyttigt, som kun vilde kvalificere sig til Fængslerne, hvor vi allerede have nok. Det er virkelig besynderligt, at Folk kunne troe, at man, ved at tvinge Børn i Skole, ved at tvinge Forældre til at sende deres Børn i Skole — hvad der som oftest vækker Forældrenes Uvillie samt Børnens Uopmærksomhed og Brangvillighed — at man derved samtidig kan gjøre dem saa kristelig sindede, at de ingensinde begaae Forbrydelser, ingensinde kvalificere sig til Fængslerne. Jeg tror meget mere, at man opnaaer det Modsatte. Jeg hylber det gamle Ordprog, som siger: „Man kan trække Drengen til Vand; men man kan ikke tvinge den til at drikke.“ Man kan og tvinge Børnene i Skolen; men man tvinger dem neppe til at blive kristelige; man kan idethoieste paanøde dem Kundskab, men ikke Christendom. Og det vil ovenikøbet være en indskrænket, ja meget mager Kundskab, man faaer dem indgivet, som, fordi den modtages med Uvillie, snart glemmes. Det vil gaae dermed, som et andet Ordprog siger: „Det man kliner paa, det regner af.“ Det er derfor, som sagt, mit høieste Ønske, at man vilde anerkjende Forældrenes Ret til at disponere over deres Børn og overlade det til dem godvilligen at sende Børnene i Skolen eller sørge for disses Undervisning paa anden Maade. Man vilde derved befrie Skolen fra alle de Ulemper, som ere forbundne med den hidtil bestaaende unaturlige Skoletvang, Ulemper, der, hvis de vedvare, maae bidrage til Skolens Forsald. — Naar Mulctering for Forsømmelser af Skolen finder Sted, saa er dette vel efter Loven; men Vedkommende, der blive mulcterede, ville ikke erkjende Loven i dette Stykke; de sige: „Denne Lov er unaturlig; og Skolelæreren, som paasører os Mulct ved at skrive, at vore Børn ere udeblevne af Skolen uden gyldig Grund, handler uretfærdigt; men